

§ 75 Från konflikt till gemenskap

SOFIA SÄRDQUIST:

Ordförande! Jag yrkar bifall till motion 2017:11, där jag är motionär. Det handlar om hur vi kan ta vara på energin och kraften ifrån Lund. Det har redan gått ett år nu efter överenskommelsen om fem ekumeniska imperativ som plattform för ett fördjupat ekumeniskt samarbete mellan lutherska kyrkor och den romersk katolska. Vårt reformationsjubileum har fått präglas av glädjen över den här överenskommelsen och förhoppningarna om ett stärkt gemensamt arbete framåt tillsammans i hoppet. Motionen vill ge ett uppdrag till kyrkostyrelsen att implementera och konkretisera denna överenskommelse i hela Svenska kyrkan. Utskottet menar att det redan görs tillräckligt, men jag vill ha mer. Jag vill att de här fem ekumeniska imperativen ska bli verklighet i hela trossamfundet, att de bli kända och ligga som grund för ökad samverkan mellan kyrkorna.

På nationell nivå fortsätter naturligtvis det ekumeniska och teologiska samtalet. Det är jag helt trygg med och motionerar heller inte om. Men precis som utskottet skriver i sina överväganden måste receptionsprocessen primärt ske på pastoral nivå i stift och församlingar. Det är därför jag vill yrka bifall till motionen. Jag vill ge kyrkostyrelsen ett sådant uppdrag för att främja den processen, att konkretisera och implementera. Min invändning till utskottets betänkande är helt enkelt, att jag tror det är nödvändigt att nationell nivå tar ett större ansvar för receptionsprocessen och avsätter medel för den genom konkret främjande, alltså genom att ordna konferenser, seminarier, överläggningar, studiearbete, den typen av aktiviteter för att verka för att imperativen levandegörs i hela trossamfundet. Jag tror att vi kan tjäna mycket på att träna oss att se de starka sidorna hos våra trossyskon och jag tror att det kan smitta av sig även på andra ekumeniska kontakter inom trossamfundet.

Att den här receptionsprocessen sker på pastoral nivå hindrar inte, att nationell nivå är involverad och främjar arbetet. Det är ju dess uppgift. Jag tänker att om Svenska kyrkan på nationell nivå inte tar ett övergripande ansvar för att imperativen implementeras på alla nivåer genom att synliggöra storheten i överenskommelsen och inspirera och främja i stift och församlingar, så är jag rädd att vi missar möjligheten att sprida kraften från mötet i Lund.

Därför vill jag yrka bifall till motion 2017:11. Tack.

TOMAS JANSSON:

Jag yrkar också bifall till motion 2017:11. För ett år sedan ägde en mycket stor händelse rum. Den ekumeniska träff som ägde rum i Lund och där detta dokument med de fem ekumeniska imperativen skrevs under av påve Franciskus och av Lutherska världsförbundets ordförande Munib Younan markerar slutet på en 500 år lång tid av splittring mellan lutheraner och katoliker. Vi har inte byggt ihop klyftan än. Det finns fortfarande bekymmer och besvär på vår väg, men tillsammans har kyrkorna uttalat en förenad önskan om att vår väg framåt är tillsammans. Vi ska sträva efter att hitta vägar, då vi som systerkyrkor kan komma varandra närmare och arbeta gemensamt för Kristi rike.

Detta är ingen liten händelse i historiskt ekumeniskt perspektiv. Det handlar inte om att lägga en rapport till handlingarna, utan det handlar om utstakandet av en väg framåt. Vi behöver Svenska kyrkans insatser på nationell nivå för att leda oss på den vägen i vår kyrka. Som utskottet uttrycker så sker saker och det är jättebra, men anledningen till motionen är, att här behövs ett väldigt tydligt mandat från kyrko-

mötet till kyrkostyrelsen, att detta är en prioriterad fråga. Det här är någonting att ägna kraft och entusiasm åt under åren som kommer.

Därför är det bra om kyrkomötet skulle säga ja till motion 2017:11. Tack.

KJELL PETERSSON:

Ordförande! Jag har tillsammans med Leif Nordlander skrivit motion 2017:62. Nu är ju klämmarna i den motionen väldigt snarlika den i motion 2017:11. Jag tänker därför föreslå, om det nu är möjligt, att jag avstår från klämman i min motion och instämmer i klämman i motion 2017:11. Är detta möjligt? Det kanske också underlättar livet för presidiet.

Händelsen den 31 oktober 2016 i Lund är som Tomas sa mycket stor. Undertecknandet av dokumentet och de fem ekumeniska imperativen är ju ändå i någon mening, ska vi säga, bindande också för Svenska kyrkan, därför att vi är en del av Lutherska världsförbundet. Det är liksom inte bara ett uttalande som många andra, utan detta har en alldeles särskild dignitet. Då kan jag tycka att det utskottet säger faller lite platt till marken. Jag har skrivit i kanten vid utskottets överväganden: "Lite mera entusiasm, tack. En hälsning till Ekumenikutskottet." Jag skulle önska att kyrkostyrelsen, när nu kyrkomötet skickar detta vidare dit, tar med sig detta, så att man i alla sina beslut och tankanden har någonting som man skulle kunna kalla för ekumenikkonsekvensanalys. Det ska då finnas med i beslut och i diskussioner och i olika sammanhang. Det är alldeles nödvändigt att det blir på det viset. I och för sig gäller detta inte bara mellan Svenska kyrkan och den romersk-katolska kyrkan. Det gäller också övriga samfund och kyrkor i landet. Vi är ju redan nu i en situation, där vi så långt det nu är möjligt behöver stå vid varandras sida och arbeta tillsammans framåt.

Alltså bifall till motion 2017:11. Tack.

DANIEL TISELL:

Ordförande! Jag talar för utskottet och yrkar bifall till utskottets förslag. Det är klart att vi är entusiastiska i utskottet kring det som skedde i Lund och det som handlar om de ekumeniska imperativen. Det finns alltid motioner som man skulle vilja bifalla och det är svårt att avslå dem. Men då har man det andra problemet att man slår in öppna dörrar, för det arbetas för de här sakerna med entusiasm från kyrkokansliet. Det kan alltid göras mer. Det är ju det som uttrycks i verksamhetsskrivelsen och dess prioriteringar. Man borde egentligen gå in och se där. Ska det tillföras mer resurser eller ska man bara lägga på?

Man kan jobba på olika sätt på olika nivåer i församlingar och stift. Det förekommer stift som har tagit tag i den här frågan. I kyrkokansliet kommer man att göra ett studiematerial, som kommer att bli ett lämpligt verktyg för precis det som ni beskriver eller som vi alla längtar efter. Nyligen har samtalsdagar med katolska kyrkan ägt rum. Detta kommer att fortsätta som ett komplement till de officiella dialogerna, där man kommer att försöka lägga dem lite mer regionalt årligen som ett sätt att sprida ut det. Jag vill påstå att det inte är det att vi i utskottet inte ska vara entusiastiska. Det förekommer och sker redan sådant arbete idag. Därför tycker vi att vi kan avslå motionerna 2017:11 och 2017:62 men självklart bejaka intentionerna, viljan och entusiasmen i detta. Tack.

Bifall till utskottet.

BISKOP ÅKE BONNIER:

Ordförande! Jag är otroligt glad över att utskottet är entusiastiskt, men jag menar att kyrkomötet borde vara entusiastiskt i sin helhet. Därför yrkar jag bifall till Sofia Särnquists motion 2017:11. Jag har just återkommit från ett ekumeniskt biskopsmöte i Polen, där biskopar från många kyrkofamiljer och länder var samlade till gemensamt delande under rubriken *Together we confess, together we go forth*. Lundmötet talades det mycket om som oerhört betydelsefullt. De fem imperativen citerades gång efter annan. Jag menar, att det är viktigt att kyrkomötet gör en markering. Sedan är allt det som beskrivs här om vad som är på gång alldeles utmärkt, men detta blir också en markering av att det här vill vi, det här står vi bakom, det här är ett oerhört viktigt dokument.

Åter igen vill jag säga, att jag yrkar bifall till motion 2017:11 i god och viktig ekumenisk anda.

KRISTINA BACKE:

Ordförande! Jag vill också stödja motion 2017:11. Jag tycker mötet som skedde i Lund förra året med vänskapen mellan våra båda kristna rörelser, katolikerna och vi protestanter, var en sådan viktig sak som vi har väntat på i så många år att det skulle ske, att jag i allra högsta grad tycker det här var välkommet och att man ska bifalla motionen. 1989 fick vi en liten glimt av dåvarande påven Johannes Paulus här i vårt land och redan då var det väl många av oss, som tycker att kristenheten ska vara enad, som hoppades på någonting gott utav detta. Det fick vi sannerligen uppleva på plats förra året i Lund. Även det här året i Lunds domkyrka den 31 oktober firades detta på ett alldeles förträffligt sätt med en ekumenisk gudstjänst med biskop Johan i Lund och med Anders Piltz från den katolska kyrkan. Vi kan bara understryka, att detta kan få fortsätta.

Bifall till motion 2017:11. Tack för ordet.

DANIEL TISELL (REPLIK):

Ordförande! Det här är ju en väldigt olustig situation. Jag har inget emot detta. Ekumenikutskottet tycker jag är fantastiskt och menar att vi självklart ska arbeta med den här receptionsprocessen kring det som sker. Sedan har vi inte uppfattat att det skulle vara föremål för något ställningstagande från kyrkomötets sida kring det som skedde. Det har ju vi redan anammat. Vi har redan skrivit på det. Det är självklart att vi arbetar med det på olika nivåer. Till och med i Skara stift ska man göra jättemycket med det, förstår jag. Här är ingen motsättning mellan utskottet och era intentioner och vittnesbörd. Jag vill bara understryka detta.

KRISTINA BACKE (REPLIK):

Då vill jag bara säga när det gäller det Daniel sa, att det är väldigt bra med alla skrivelser som sker, men någonting måste ju också hända i praktiken. Det är bra att det händer mycket här i Uppsala, men det här förbundet som nu har slutits ska också genomsyra våra församlingar, så att man förstår vad det här stora som skedde förra året innebär. Tack för ordet.

BERTH LÖNDAHL:

Jag gläds över att höra vad du säger, Daniel, men jag kan just därför inte förstå ditt nej. Varför är det så att man avslår någonting som du så gärna vill? Du behöver inte replikera ännu, utan det är bra att du är startberedd. Ett stort tack till biskop Åke för

inlägget. Detta du säger, att också kyrkomötet måste bejaka det som skedde, är så viktigt. När biskop Anders Arborelius höll sitt hälsningsanförande på kyrkomötets öppnande, tog han de tre *sola*-begreppen, *allena*-begreppen, som utgångspunkt. Det var som att räkna ut en hand till Svenska kyrkan. Ta den här handen och lyssna till vad han egentligen sa i hälsningsanförandet: "Tron allena, nåden allena, Kristus allena." Så lyfte han fram handen och sa: "Det här kan vi fortsätta att arbeta med, för här finns någonting där vi kan mötas." Så gav han liksom ett katolskt perspektiv på det här. Hans hälsningsanförande har nästan inte alls noterats i något annat sammanhang, men om man läser Svensk pastoraltidskrift, denna alldeles utmärkta teologiska tidskrift, SPT, publicerades hans anförande där. Jag tycker man ska gå tillbaka och titta på vad han sa. Detta var en utsträckt hand.

Det är en ordentlig komplikation om det är så, att kyrkomötet väljer att avslå den här motionen. Jag tillstyrker verkligen motion 2017:11.

DANIEL TISELL (REPLIK):

Nu får vi vara lite noggranna med vad vi sysslar med här. Kan kyrkomötet så att säga besluta sig för att inte godkänna underskrivandet av uppmaningarna? Det är ju inte det som vi diskuterar nu. Det vi diskuterar är hur vi ska inspirera församlingar att genomföra dessa saker som vi redan har tagit ställning till och skrivit under. Då menar jag att det är det som många medarbetare på kyrkokansliet jobbar med. Det görs redan idag. Man kunde möjligtvis anse motionen besvarad, men det blir lite konstigt för mig att säga, att vi måste bifalla motionen annars gäller inte detta. Det får ni upplysa mig om. Så har vi inte uppfattat det i utskottet.

BERTH LÖNDAHL (REPLIK):

Det handlar ju om att implementera det som har sagts i Svenska kyrkans församlingar. Det menar jag att man absolut inte bör avslå. Därför blir det ett motsägelsefullt besked som man ger. Då kan man ju mer konstatera, att det som har skett och sker av det arbetet och det som egentligen sägs i de här texterna mycket mer är den fortsatta gemensamma dialogen. Men här handlar det om att implementera i Svenska kyrkans sammanhang ner på lokal nivå. Det tycker jag är viktigt i den här motionen 2017:11.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 141.